

er det, der, som sagt, fører Krisen ind over vort Land.

Hvad er nu Følgen heraf? Ja, Følgen er, som sagt, at Produktionen gaar i Staa, for de Erhverv, som ikke kan gennemføre en saadan Lønpolitik, men som direkte maa tage Arbejdslønnen, Vederlaget for den personlige Ydelse, ud af det, som Produkterne giver paa det udenlandske Marked eller paa den Plads, hvor de skal konkurrere med de udenlandske Priser. Der maa de gaa ned til det, som er Produkternes virkelige Værdi, og naar da Produktionsomkostningerne holdes oppe, maa de indskrænke deres Produktion, indskrænke deres Virksomhed, det intensive Arbejde, de gør; derved bliver ogsaa deres Fortjeneste væsentlig mindre, saa de ogsaa maa indskrænke deres Forbrug, og Resultatet bliver da, at baade Produktionen og Forbruget indskrænkes, og begge disse Ting er jo en Kilde til Arbejdsløshed.

Naar vi nu har set, hvad der er i Vejen, bliver det maaske lidt lettere at udrede, hvor Vejen gaar ud af disse vanskelige Forhold. Vejen er kort sagt den, at vi alle gør, hvad vi kan, hver paa sin Plads, for at indrette os efter den nye Kroneværdi. Jo hurtigere det kan ske — og kunde det ske straks, var der ingen Krise —, des kortere bliver Krisen, des mindre omfattende og mildere bliver den. Derfor skulde man da synes, at det, Regeringen og Rigsdagen havde at gøre, var at søge i videst mulig Udstrækning at bringe Priserne ned paa det Niveau, som den nye Kronekurs betinger. Nu er det ganske vist saa, at vi ikke kan *tvinge* nogen til at nedsætte deres Priser. Det er deres egne Varer, det drejer sig om, hvad enten der er Tale om almindelige Varer eller om Arbejdskraft, hvad enten det drejer sig om Lønarbejdere, fagorganiserede Arbejdere, eller om Driftsherrer eller om dem, der arbejder i egen Bedrift. Vi har ingen Midler til at *tvinge* disse Priser ned, og efter min Opfattelse bør vi heller ikke tvinge dem ned; de vedkommende maa selv have Ret til at bestemme, hvad de vil have for deres Vare, men saa maa de ogsaa selv tage Ansvaret, hvis de ikke kan sælge deres Vare til den Pris, som de nu har bestemt at ville have for den.

Vi kan altsaa ikke *tvinge* Priserne ned, men vi kan gøre noget andet. Vi kan for vort Vedkommende indenfor Statens Omraade nedsætte Priserne, hvor vi har Magt dertil, og her vil jeg gerne spørge, ikke for at begynde med det væsentlige, men for at begynde med os selv, om ikke

det er Meningen, at det Forslag om en Nedsættelse af Rigsdagsmændenes Løn, som har været fremdraget, skal føres frem til Afgørelse. Det er ganske vist ikke af økonomisk stor Rækkevidde, men det giver baade en moralsk Ret og en vis moralsk Styrke til at hævde Kravet om Nedsættelse overfor andre, og jeg vil derfor spørge Regeringen, om ikke den sympatiserer med denne Tanke og vil gøre sit til at faa den gennemført.

Et andet Omraade, hvor Statsmagten har en betydelig Indflydelse, er Taksternes Omraade. Vi har jo mange Statsvirksomheder; og vi har det fuldkommen i vor Haand at nedsætte Taksterne indenfor disse. Nu er det imidlertid en given Ting, at hvis man ikke samtidig kan nedsætte Udgifterne, bliver en Nedsættelse af Taksterne kun en Omlægning af Udgifterne for Befolkningen, fra at betale, naar man sender en Vare, til at betale igennem Skatten, og det hjælper egentlig ikke meget. Derfor kommer Takstnedsættelsen ikke først, men vi maa først, efter min Opfattelse, i videst muligt Omfang nedsætte Udgifterne, saaledes at en Takstnedsættelse bliver mulig. Og her vil jeg da anføre, at det ogsaa i denne Forbindelse forekommer mig ganske uforsvarligt, at man i Marts—April 1925 gennemførte en Forhøjelse af Tjenestemændenes Konjunkturtillæg, efter at man en Tid i Forvejen ved Lovforanstaltninger var gaet ind i et Arbejde for at bringe Kronen i Vejret; i December 1924 fik vi gennemført en Valutaordning, som havde til Formaal at bringe Kronen op i en højere Værdi, men da den havde begyndt at virke, gennemførte man en Lønforhøjelse for Statstjenestemændene, en Lønforhøjelse, som i Virkeligheden staa i høj Grad i Vejen for den Takstnedsættelse, som er en uomgængelig Nødvendighed, hvis man skal have Prisniveauet bragt ned. Jeg vil gerne spørge den højtærede Regering, om den ikke omgaas med Tanken om at gennemføre en Ændring i Tjenestemændenes Konjunkturtillæg. Naar vi raaber paa Nedsættelse af Produktionsudgifterne for alle andre Virksomheder, og naar de, der arbejder i skarp Konkurrence med Ulandet, er nødt til at sætte Produktionsudgifterne ned eller ogsaa maa miste alt Udbytte af deres eget Arbejde, er det saa ikke paa Tide at tage den Tanke op til alvorlig Overvejelse og til Løsning, at Staten ogsaa for sit Vedkommende sætter Produktionsomkostningerne ned, saaledes at ogsaa Prisen for den Vare, den sælger,